

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

"EDINOST"
izhaja po trikrat na teden v šestih izdajah ob torekih, četrtekih in sobotah. Zjutranje izdaje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdaje stane: za eno mesec . f. 2.00, izven Avstrije f. 1.40 za tri mesece . f. 5.00, izven Avstrije f. 3.60 za pol leta . f. 9.00, izven Avstrije f. 6.40 za eno leto . f. 16.00, izven Avstrije f. 11.20. Na naročbe brez priložene naročilnice se ne jemlje ozir. Posredne številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 2 avc., izven Trsta po 3 avc. Sobotno večerno izdaje v Trstu 4 avc., izven Trsta 5 avc.

Oglasi se računajo po tarifi v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnica in javnozahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravitelstvo ulica Molino picolo hit. 3, II. nadst. Odpriete reklamacije so proste poštnine.

"Edinosti je moč".

Iz proračunske razprave.

Predvčerajšnjem se je torej oglašil naš ministerski predsednik, da poda svojo obljubljenjo izjavo glede na važno vprašanje volilne preosnove ter da označi stališče vlade glede na težnje posamičnih narodov in dežel. Pred seboj imamo seveda le brzojavko, ki nam le v kratkih potezah podaja izjave Badenijeve. Povrniti se nam bode torej k tem izjavam, kakor hitro dobimo v roke stenografski zapisnik. Vendar pa so izjave tudi v kratkem izvadku toliko zanimive, da smatramo za svojo dolžnost priobčiti iste svojim čestitem čitateljem.

Zapričenši svoj govor izjavil je grof Badeni, da ravno zato, ker sedanja vlada ni parlamentarnega izvora, čuti potrebo, da ob vsaki priliki naglas, kakó se zaveda važnosti poslanske zbornice. Pohvalivši, da je proračunski odsek takó naglo rešil proračun, spominjal se je izredno toplimi besedami grofa Taaffe-a. Rekel je, da grof Taaffe ni imel vrstnika kar se dostaja neomejene zvestobe in udanosti do prestola in države ter požrtvovalnosti v svojem uradniškem poklicu.

Omenivši obnovenje pogodbe z Ogersko izjavil je ministerski predsednik, da treba postaviti v prvo vrsto totranske gospodarske koristi. Vlada bode branila iste odločno, na drugi strani pa ne bi mogla odobriti stališča, odklanjajočega že načelno, ali celo sovražnega. Skrajni krili na tej in oni strani se združujejo v misli, nevarni za zakonito sestavo države. Tej misli se odločno upre vlada.

Gledé na vesti o pogajanju med vlado in Mladočehi je rekel grof Badeni, da o takih pogajanjih bi bilo možno govoriti le tedaj, ako dobimo podlago za ista. Taka ali druga pogajanja pa se odločno niso vršila. Ako pa so členi vlade stopili v razpravo z Mladočehi in drugimi strankami, storili so ne le svojo dolžnost, ampak postopali so v zmislu programa vlade, želeče spravljivega skupnega življenja narodov avstrijskih in mirnih odnošajev v kraljestvu Češkem. Vlada pričakuje, da zastopniki naroda češkega podajo roko v pomoč za razvoj odnošajev v deželi, ki bi bil vspen za državo in narode. Vlada si bode prizadevala odkritimi, lojalnimi sredstvi, da se približajo narodnosti druga drugi, posebnoma na Češkem. Z ozirom na namestnika češkega je izjavil ministerski predsednik, da ni možno dvomiti na zaslugah istega, da je isti vsikdar postopal v sporazumljenju z vlado in da bode tako postopal tudi v bodoče. Za politiko, koja bode tirati na Češkem, nosi vlada sama vso odgovornost.

PODLISTEK.

Sanje.

Spisal A. Zajc.
(Konec)

Tako sem premišljeval, gost mrak pa je začel spuščati se na tajinstveno mirno morje. V daljini prikazovale so se male lučice in moji sopotniki jeli so tekati po krovu in kraj mene, ko sem premišljeval o Tebi in o svoji nemili usodi, stal še vedno kraj železne ograje. Čez dve leti se zopet vidiva! rekla si. Kaj nisi že minoli dve leti? Mar ni nastopilo že tretje? Dà, dà, minoli sti: ura je odbila, a Tebe še ni, zato pa sem se podal na pot, da Te poiščem. Preromati hočem neizmerne pustinje arabske in egiptovske; pa bila i na kraju sveta, moram Te najti. Iskal Te bodem in iskal. kajti še jedenkrat hočem videti Tvoje drago obličje, še jedenkrat zreti v Tvojo premilo oko in potem — — —

Parnik je nenadoma obstal, pred menoj pa se je razprostiralo celo morje malih lučic, kajti bili smo v aleksandrijskem pristanišču.

O južnotirolskem vprašanju je izjavil grof Badeni, da je vlada pripravljena spoštovati nekatere želje zastopnikov onega dela dežele, v kolikor so iste utemeljene v različnosti odnošajev med severom in jugom, da takó omogoči istim zastopnikom zopetni ustov v deželni zbor. To bi se pa moglo zgoditi le takó, da se brezpogojno ohrani jednotnost dežele. Istotako ni smeti posezati v kompetenco deželnega zbora. Kakor hitro bode sodila vlada, da so se zastopniki južnega dela Tirolske postavili na to stališče, pride z dotično predlogo pred deželni zbor tirolski in se tudi potegne z vso odločnostjo, da bode vsprejeta ta predloga.

Kar se dostaja zahtev jugoslovanskih plemen, je vladi dolžnost, da je naklonjena sedanjim narodnim in kulturnim potrebam vseh plemen. Vlada si pridržuje, poiskati primernih sredstev in v okviru vsem narodom ustavnim zajamčenih pravic dovoliti toliko, kolikor je izvedljivo na mirni podlagi. To ni nikaka koncesija, ampak dobrohotno poštovanje na podlagi modrih, izvedljivih zahtev.

Zahteve, ki jih stavi vlada do administracije, niso krivične. Govornik ve dobro, da vsa ta vprašanja spadajo pred to zbornico. Zbornici je odločiti v prvi vrsti, toča vlada mora biti proučena od oblasti, da more oborožena stopiti pred zbornico. Zato mora vlada nastojati, da ohrani uradnike in oblasti sveže, voljne za delo, dobrohotne, odprtim očesom in gorkim srcem za prebivalstvo; na drugi strani pa jih mora odvracati od strankarskih bojov in onih uplivov, ki so na potu nepristranskemu, dalekoglednemu, državno korist povspenjujočemu razumevanju. Vlada nikakor ne more dati iz rok vodstva politike, in mora obvezati vsacega uradnika, da uravna razmerje do lastne vesti in do onih dolžnosti, ki jih je prevzel ob nastopu službe, da more vse svoje političko mišljenje posvetiti službi Njegovega Veličanstva in države. Vlada mora v prvi vrsti skrbeti za uradnike, uradniki morajo v prvi vrsti zastopati koristi vlade, da se ne kale odnošaji med vlado in uradniki. Vlada je sklenila predložiti zbornici zakon o mirovinah udov in sirot, in zakon za uravnavo uradniških plač.

Preidši k verskim vprašanjem skliceval se je ministerski predsednik na svoje programatske izjave. Vsakdo mora priznati, da so dela ministerstva v soglasju z njegovo čini. Niti po najburniši opoziciji se vlada ne da odvrniti od prave poti. Vlada je uverjena, da katoliška vera sloni pred vsem na spoštovanju in vršenju zakonov, narokovanih od Boga in Cerkve.

Pokraj mene so hitei ljudje ter se podajali na suho. Prebudil sem se i jaz iz svojih domišljij ter opotekajočih se nog korakal za njimi. Stopivši na suho drvil sem brez pomude, neoziraje se ni na levo ni na desno, dalje in dalje ter slednjič prisopihal na kolodvor. Tu sem skočil v vlak, pripravljen na odhod. Nekoliko trenutkov pozneje zažvižgal je ter me odpeljal proti Tebi...

Bil je zopet dan. Blodil sem po arabskem večnem mestu, po Kairi; v daljavi pa so se svetile, v vshajajoči zori, egiptovske piramide. Sreč mi je utripalo burno, kajti čutilo je, da je blizu ono bitje, za kojim ginem in venem, kakor vene cvetlica na širni planjavi, pod pekočimi solnčnimi žarki. Blodil sem po mestu in iskal Tebe. Iskal sem dolgo časa ter te slednjič tudi našel. Stopil sem pred Te, od velike radosti nisem mogel spregovoriti, kajti le se solzami v očeh in razširjenih rok pohitel sem proti Tebi, da te pritisnem na svoje, hrepenenja umirajoče srce. Ti pa, zagledši me, si prebledela ter stegnivši roko v obrano proti meni, britko

Gledé na vprašanje volilne preosnove je povedal grof Badeni, da je dotični zakonski načrt že dogotovljen in tiskan. Predložil bi ga lahko takoj, ker je že zadobil Najviše odobrenje. Sedaj pa ne bi se mogla baviti z istim ni zbornica ni odsek. Ker pa vlada tega načrta noče le predložiti, ampak tudi dogotoviti, ni pri volji — in sicer na korist dogotavljenju volilne preosnove — da bi v tem trenutku predložila ta načrt, ampak ga predloži v prvi seji po zapetnem sestanku državnega zbora v mesecu februarju. (Živahna pohvala, govorniku so čestitali).

Politiške vesti.

V Trstu, dne 11. decembra 1895.

Državni zbor. Izjave ministerskega predsednika v včerajšnji seji posl. zbornice podajamo na prvem mestu izdanja. Kakor smo že rekli, je o teh izjavah teško izreči svojo sodbo, dokler jih nimamo pred seboj od besede do besede. Zlasti pogoj o „izvedljivosti na mirni podlagi“ se nam vidi nekako meglen. Ponavljamo še enkrat, da se nočemo prenašati v svoji sodbi; to pa moramo povedati, da se moti njegova ekscelencia, ako — naglašamo: ako — meni, da bode mogel n. pr. na Primorskem zadovoljiti tudi najskromniši zahtevi naši — in naj je ista stokrat utemeljena v državnih temeljnih zakonih — na mirni podlagi, to je: brez v deželi navadnega vrišča. Radovedni smo torej na avtentično pojasnilo izreku o „izvedljivosti na mirni podlagi“. Tudi to je važno, kaj si vlada pravo za pravo misli pod „modrimi in izvedljivimi zahtevami“.

Sedaj pa povrnimo se k proračunski razpravi. Pred Badenijem sta govorila poslanca Kramaf in baron Dipauli, prvi, da označi stališče Mladočehov nasproti sedanji vladi, drugi, da opraviči svoj in svojih somišljenikov izstop iz Hohenwartovega kluba in zasnutje katoliške ljudske stranke.

Kramaf je naglašal najprvo z ozirom na obnovenje pogodbe z Ogersko, da rešenja temu vprašanju ni smeti iskati v popustljivosti le na jedni strani. O sistemu Badenijeve je izrekel govornik, da znači le nadaljevanje Taaffeovega sistema; zistem pa je poostren po okolnosti, da vlada ni parlamentarna, ali zboljšan v tem, da se je premenilo postopanje s češko opozicijo. Bližanje vlade in Mladočehov ima le informativen namen. Mladočehi ne mislijo na to, da bi ostavili svoje načelno stališče, dokler se ne ustvari podlaga za narodno in političko rešenje mladočškega programa. Med Mladočehi in grofom Badenijem ni sovraštva, na drugi strani pa ni

zaihela in rekla: „Odpusti!... Jaz nisem več tvoja!... Drugi poseduje mojo roko in srce!“ Kakor strela iz jasnega neba, tako so me zadele te besede; pred očmi se mi je stemnilo, v prsih pa me je započelo grozno stiskati in se vsklikom: „Cecilija! Cecilija! Zakaj si mi to storila?!“ zgrudil sem se nemo pred Tvoje noge....

Prebudil sem se, solze so mi pa lile niz lice in močile trdo zglavje. Obupano sem pogledoval okoli sebe, po mračni sobi, ter se za nekoliko trenutkov zavel in opazil na svojo neizmerno radost, da so bile le — — — strašne sanje. Sklenil sem roke, iz mojih teško sopečih prs pa je puhtela molitev gori pod sinje nebo, pred prestol vsegamočnega Stvarnika, kojega sem iskreno prosil, la Te ščiti in varuje v vsem Tvojem dejanju in nehanju. Končal sem z molitvijo, solze so mi pa še vedno rosile na obraz ter mi hladile gorje, katero nosim v prsih, kajti neki tajni glas mi je rekel, da mi ostaneš zvesta ter se kmalo povrneš nazaj, na moje od hrepenenja koprneče in trpeče srce.

kako gostega zastora, ki bi mogel toliko zakriti postopanje namestnika grofa Thuna, da bi Mladočehi pozabili na isto. Grof Thun je doživel dvojen poraz: po izidu volitev na Češkem in po spremembi v postopanju vlade z opozicijo. Poslanec Kramaf je naglašal, da Čehi ne zahtevajo nikakih prednosti, ampak le pravico; oni si žele pravične sprave med Nemci in Čehi, popolne pravice dežel in narodnega mira, — Baron Dipauli je naglašal, da nova katoliška ljudska stranka ni nasprotnica konservativcev. Podpirala bode vse predloge in zakone, o kojih bode sodila, da so koristni za krščansko ljudstvo. Pri tem pa bode varovala svojo neodvisnost na zgoraj in na zdolaj.

Po grofu Badeniju so še govorili moravski Čeh Žadek, Romun Zurkan in protisemit Steiner. Prva sta govorila o narodnih in kulturnih potrebah svojih volilcev, zadnji pa je napadal liberalce.

Italija v Afriki. Po Italiji je zavladala splošna žalost vsled poraza doživelega v Afriki. Ljudje so vznemirjeni tembolji, ker sodijo — in po pravici —, da še ne poznajo vse mere te nesreče, kajti ministerstvo poroča le toliko, kolikor prav mora. Govori se, da ni bil poražen le major Toselli se svojo četo, ampak da se je nekaj hudega prigodilo tudi generalu Arimondiju. — Včeraj so kar v tramah romali časnikarji k ministerstvu, da bi kaj izvedeli, ali gospodje pri ministerstvu so bili nemi. Mnogi trde, da je moglo priti do takega poraza le vsled popolnega neznanja odnošajev v deželi, ali pa po skrajni neprevidnosti. Jedno in drugo ni posebno častno za „junaka“ Baratierija. Malone vsi listi očitajo vladi neodpustljivo kratkovidnost in ne čudimo se vesti, da je ministerstvu stališče omajano. V ministerstvu samem so različna menenja; jedni zvrčajo krivdo na Crispia, češ, da po sili tira politiko, s koja ne soglašajo dežela, drugi pa na Baratierija, ker ni o pravem času zahteval pomoči.

Cavalotti je zahteval v poslanski zbornici, naj vlada pove vso resnico. Med poslanci je strašno razburjenje, ker vlada ni dala nikakih pojasnil, kaj in kako misli ukreniti sedaj.

Položaj na Vstoku. Sultan se je ko nečno udal: podpisal je dovoljenje za druge štacijske ladje. Omeščalo ga je baje najbolj dejstvo, da se je tudi Rusija izjavila soglasno z drugimi vlastmi.

Različne vesti.

Imenovanje. Tržaško trgovinsko in pomorsko sodišče imenovalo je mestnega svetovalca g. Frana Dolleza za zapriseženim zvedencem (veščakom) v sodarski stroki.

Slovenci v Zagrebu. Zagrebčani so minole nedelje vsprejeli tjakaj došle Slovence tako, kakor vsprejema brat brata. Vsprejem je bil toli pristranski, ker so oficijelni krogi storili vse mogoče, da ne bi bil pristran. Oni in isti župan zagrebški — o vladnih krogih niti ne govorimo —, ki ne zamuja nobene prilike, ko treba klanjati se pred madjarskimi gosti, ni hotel poznati slovenskih gostov. Zla volja je dosegla celo toliko, da se vsprejem ni vršil na državnem kolodvoru, kakor je bilo določeno v programu, ampak na južnem. Tako se je razcepilo občinstvo, ne znajoče za to premembo.

Z ozirom na skromnost prostora v našem listu ne moremo opisovati vsega slavlja. Povemo le, da je bil pozdrav na kolodvoru najpristranski in da se je tu zahvalil Ivan Hribar. Pri skupnem obedu je svirala vojaška godba. Tu so pozdravljali slovenske izletnike gledališni intendant pl. Miletič, podpredsednik slavnostnega odbora Jakčin in Dragan Turković. Se slovenske strani sta govorila Ivan Tavčar in Ivan Hribar. Vse napitnice so bile vsprejete oduševljeno.

Popoludne ob 6. uri je bila slavnostna predstava v sijajno razsvetljenem gledališču. V skupinah došle Slovence je občinstvo pozdravljalo glasbini „živio“-klici. Overture je bila prepletena slovenskimi melodijami. Predstavljali so tudi slovensko igro „Berite Novice!“ Med 4. in 5. točko je pozdravil intendant Miletč slovenske goste v foyeru gledališča, odgovoril pa mu je intendant slovenskega gledališča Plantan. Po predstavi je bil komers v „Hrvatskem domu“, kamor so došli, Slovincem na čast, pevska društva, „Sokol“ in tamburaši. Tu so se prirejale burne ovacije slovenskim pevcem, zlasti g. Nollju. Ob 11. uri so odšli gostje na kolodvor.

„Obzor“ zaključuje svoje poročilo z nastopnim vsklikom: „Dal Bog, da nam njihova (Slovenec) ljubav in pobratimstvo pomoreta dočarati lepih in vedrih dni, ko bi mogli brez zaprek in ozirov odpirati svoja srca drug drugemu, ter posvetovati se o skupni usodi. V tem zmislu je bila včerajšnja slavnost oznanjevalka našega jedinstva in popolnega zblizanja“.

Da bi se le uresničilo! Prejeli smo nastopno pismo: „Al Signor Stampo del edinost que. — pregosignori meter in volio ki se prega davinier tuti Italiani e anche furlani venir in Ancona perce gavemo tanto lavor cole carozate di guera devse pronte eintroto giorni per in dar in canale derdaneli salonik Tripolli seza šoto Italia prego signori Austriaci avisare civen nostro zente tuto ritorno perce gavemo tanto lavor colle Caracate di guera eintro otto giorni deveser tuto pronto per bater in Canale derdaneli perce nostro flotta seprima del tuto mondo mercomando signori avisar la nostro sente omini e donne piccoli e grandi tuti devenir

se paga al giornato 2 fl. — 8 ore al giorno“.

To strašno kolobocijo izročili smo našemu tolmaču, kateri nam je isto prevel tako-le: „Gospodu tisku „Edinosti“ Tu. — Prosim gospodje, objavite v listu, da so naprošeni vsi Italijani in tudi Furlani, da pridejo v Ankono, kajti mnogo dela imamo z oklopnici. V osmih dneh morajo biti pripravljene, da odplovijo v Dardanele. Solun in Tripolis sta že v oblasti Italije (!). Prosim gospodo Avstrijance, da pozovete naše ljudij, naj se vrnejo vsi, ker imamo mnogo dela z oklopnici. V osmih dneh mora biti vse gotovo, da jo udarimo na Dardanele, kajti naše brodovje je prvo vsega sveta. Priporočam se gospodje, obvestiti naše ljudij, moške in ženske, velike in male: vsi morajo priti! Dobijo plačo po 2 gl. na dan, 8 urno delo“.

Marsikdo bode majal z glavo, prečitavši to — budalost, in vpraša gotovo, zakaj smo objavili to „pismo“, zakaj je nisme rajše vrgli v koš. No, poslednje smo sicer res hoteli storiti, toda premislili smo se, kajti poziv na Italijane in Furlane dozdeva nam se zares prekrasen! Pomislite vendar ljudje božji! Vsi Italijani in Furlani, (katerih kar mrgoli po Trstu) veliki in mali, moški in babe, poberejo naj svoja kopita in naj se vrnejo v solčno svojo domovino, kjer zaslužijo kar 2 gl. v 8 urah! Altroché zmrazvati po tržaških ulicah po 16 ur na dan z razprodajo kostanj in kuhanih hrusk, ter preživljati se o p'čem zaslužku s suho polento! Furlani in Italijani, živeči v Trstu, vzemite „Edinost“ v roko, in vstrežite želji pisca tega pisma! Vrnite se v svojo domovino! Slava, večna slava vas pričakuje, kajti: četudi je bil slavni Baratieri nekoliko tepen v vroči Eritreji, vi jo udarite na Carigrad, si ga osvojite, in potem navalite bržkone tudi na Dunaj in v Peterburg! In poleg slave boste dobivali še 2 gold. na dan! Torej — pogumno naprej!!

Slovanska čitalnica v Trstu vabi na glasbeni večer, ki bode v soboto dne 14. decembra 1895. v društvenih prostorih, ulica S. Francesco št. 2, s prijaznim sodelovanjem gospic. T. in G. Lavričevih in gg. Zd. Vrbka, VI. Odstrčil in „*“. Vspored: 1. C. M. Weeber: „Poziv na ples“, klavir na štiri roke gg. VI. Odstrčil in Zd. Vrbka. 2. a) I. Meyerbeer: Arija iz opere „Prorok“. b) Ed. Grieg: „Ljubim Te“, samospeva s spremlejanjem klavira gospic. T. in G. Lavričevih. 3. K. Beriot: Andante iz koncerta št. 7 za gosli s spremlejanjem klavira gg. „*“ in Zd. Vrbka. 4. Ed. Grieg: a) „List iz albuma“, b) „Pomladna pesem“, svira na k-

viru g. VI. Odstrčil. 5. K. Hoffmeister: „Trije jahači“, melodram gg. Zd. Vrbka in VI. Odstrčil. 6. a) Fr. Schubert: „Pesem“, b) R. Schuman: „Pomladna pesem“, samospeva s spremlejanjem klavira gospic. T. in G. Lavričevih. 7. K. Beriot: „Iz plesnih prizorov“, gosli s spremlejanjem klavira gg. „*“ in Zd. Vrbka. 8. Fr. Chopin: „Scherzo II.“ za klavir g. VI. Odstrčil. Slobodna zabava. Začetek točno ob 8 1/2 uri zvečer. Gg. člani smejo vpeljati goste, ako jih prijavijo odborn in dobé za nje vstopnico.

Obče delavsko izobraževalno, pravovarstveno in podporno društvo v Trstu preselilo se je v ulico Stadion hšt. 19 (gostilno „Stadion“). Društveno vodstvo naznanja zajedno gg. odbornikom, da bo de prihodno nedeljo, dne 15. t. m. ob 5. uri pop., odborova seja v novih prostorih. Gospodje odborniki naj blagovolijo priti polnoštevilno k seji.

Javno dobrotarstvo v Trstu. Glavno ravateljstvo za javno dobrotvorstvo razdelilo je tekem novembra meseca potom mestne ubožnice med siromašne obitelji in posamičnike: 2395 gl. na rednih mesečnih podporah; 988 gl. na izrednih podporah; 52 odej; 1 zimnjak z vzglavjem vred; 142 parov že rabljenih čevljev; 84 komadov različne obleke, 4 polne, nove obleke in pa 25.450 porcij juhe.

Vabilo k CV. odborovi seji „Slovenske Matice“ v četrtek dne 19. decembra 1895. 1. ob 5. uri popoludne v društvenih pisarniških prostorih na Kongresnem trgu št. 7. Vspored: 1. Naznanila predsedništva. 2. Odborenje zapisnika o CIV. odborovi seji 8. Poročilo gospodarskega odseka o hišnih popravah. 4. Poročilo književnega odseka o nagraadah letošnjim društvenim knjigam. 5. Tajkovo poročilo. 6. Posameznosti. V Ljubljani, 9. decembra 1895. Predsednik: Fr. Levec.

Papirnat goldinarji. Do konca novembra meseca prišlo je iz prometa 56,353.511 papirnatih goldinarjev. Ostalo je v prometu le še 1,529.850 takih papirjev, toda najbrže se je velik del istih poizgubil. Dotično število velja torej le na papirju, vizkazu o papirnatih goldinarjih, ki se še niso vrnili v glavno, osrednjo blagajno.

Kako znajo izanski vozniki pot v Ljubljano. Pod tem naslovom nam pišejo iz Ljubljane: Dva izanska rojaka, eden službovali na Dunaju, drugi v Ljubljani, prišla sta te dni v svoj rojstveni kraj na Igu pri Ljubljani. Na večer istega dne sešla sta se slučajno in najela sta si skupno voz do ljubljanske mitnice. Voznik zapregel je konjčca. Potnika pa, nekoliko vinjena, nista zapazila, na kojoj stran je krenil voznik. Čez dolgo še le zapazil je jeden potnikov, da se peljata na nasprotno stran od Ljubljane. Osupnjen je opozoril tovariša na to „pomoto“ in vprašal voznika za pojasnilo. A le-ta se je odrezal: „Kaj vama mar, jaz vozim, koder jaz hočem; če pa ravno hočeta, popeljem vaju v Škofjico na kolodvor!“ Potnika nista mogla razumeti takega postopanja voznikovega; slednjič sta se pa morala udati reveža. Kaj sta hotela? Dospevši do neke krčme ustavil se je zopet voznik. Ali glej glej: iz gostilne je pripeljal seboj neko žensko ter jo posadil lepo poleg sebe na „kozlu“. Sedaj še le je zasvitalo v glavi potnikoma: voznik ju je peljal zato na to stran, da je šel po ljubico — na njune stroške.

Ali tudi potnika nista bila brez soli v glavi. Jednemu izmed njiju se je kar hipoma skuhal v glavi prav zloben naklep, kako odvrniti voznika milo za drago. Ko je dospel voz do blizu Škofjice, rekel je mirno vozniku, da naj le ustavi, da sedaj pojdeti že peš. Voznik je ubogal in potnika sta izstopila. V istem hipu pa je omenjeni potnik potegnil voznika raz „kozla“, zasolivši mu par prav gorkih in vskljkunvši opravičeno: Ali smo se zmenili do Škofjice ali do Ljubljane? Med tem, ko je jeden potnikov trdno držal voznika, obrnil je drugi voz — — hi! in konj je zdirjal nazaj proti Igu in z žensko na vozu; vse to tako naglo, da se voznik ni prav zavedel, kaj se godi. Siromašna ženska je kričala na vozu „Eha, eha“, ali konj v svojem diru se ni zmenil za nje kričanje: bolj ko je vpila „eha“, bolj je dirjal proti domu. Ko sta se prepričala potnika, da konj je že tako daleč, da ga voznik ne doteče, spustila sta ga, da je ves poparjen krevsal proti domu za svojim vozom in — svojo ljubo. Potnika sta potem res šla na škofjiški

kolodvor in odpeljala sta se lepo po železnici proti Ljubljani, kamor sta srečno dospela ob 9 1/2 uri zvečer.

Drugi dan smo izvedeli, da je zviti ali vendar opeharjeni voznik došel domov celo uro pozneje za konjem in ljubico. Prisegel je baje, da ne krene nikdar več na nasprotno stran, kakor je najet za vožnjo v Ljubljano.

Osodepolna stava. Iz novega Sada poročajo: Dne 6. t. m. stavil je v veselje družbi 35letni kmet Toso Rušknar s krčmarjem, da izpije v jeden dušek cel liter žganja. Stava šla je jednostavno za to, da mora plačati kmet žganje, ako je ne izpije v jeden dušek, ako je pa izpije, potem je mora plačati krčmar. Krčmar je donesel liter žganja, kmet je vzel steklenico in srkal, srkal, dokler ni pogoltnil peklenske pijače do zadnje kapljice. Ko je potem kmet hotel vstopiti v svoj voz, da se odpelje domov, zgrudil se je pred vozom, kakor da bi ga bila udarila strela. Priskočili so prisotni možje, toda nesrečnežu ni bilo več pomagati, kajti bil je — mrtev.

Sodnjisko. Predvčerašnjem vrnila se je pri tukajšnjem deželnem sodišču nejavna razprava proti trem fantalinom. Obtoženi bili so javnega nasilstva (omejitve osebne svobode) kmetski fantje: 15letni Matej Košuta, njegov 17letni bratranec Martin Košuta in 15letni Josip Žerjav, vsi trije iz Sv. Križa. Neki večer oktobra meseca t. l. zvalil je Matej Košuta svojo ljubico (!) na sprehod po cesti, ki vodi iz Sv. Križa v Nabrežino. Sredi poto je fantalin prijel dekleta za roko, jo držal čvrsto, v tem sta priskočila iz teme ostala dva in — „strašila“ dekleta z rokami. Z ozirom na mladost fantalinov bilo je sodišče milostno z njimi. Obsodilo je Mateja Košuto in Josipa Žrjava vsakega na šest tednov, Martina Košuto pa na mesec dni ječe. — 55letni kmet Ivan Kocijan iz Sežane je dne 22. oktobra t. l. o pogrebu predsednika tamošnje Čitalnice, Karla Kanobla, ploskal pevcem na pokopališču, zahtevajoč, da naj ponavljajo nagrobno pesem, radi tega sta ga hotela odstraniti dva občinska stražarja, toda tema se je Kocijan upiral in ju žalil. Predvčerašnjem obsodilo ga je radi javnega nasilstva na šest mesecev ječe. — 48letni kotlar Ivan Serbo iz Trsta, že večkrat kaznovan radi tatvine, dobil je predvčerašnjem zopet 18 mesecev težke ječe, ker je dne 5. oktobra t. l. skušal ukrasti v novem pristanišču omet duhana vrednega 18 gl. — 18 mesecev ječe dobil je tudi znani tat Josip Gregorič, 24leten težak rodom iz Litije. Isti se je po noči 23. oktobra t. l. v družbi z dvema tovarišema, ki pa sta ušla stražarjem, vtihotapil v Stadlerjevo kampa-njo v ulici Bellosguardo, in tam so tatovi pokradli nekaj perila in obleke.

Policijsko. 14letni Albert Tomadin' iz Kormina stavil se je sam policijskim organom, ker nima ne sorodnikov ne od česa živeti. Prišel je iz Kormina peš v Trst. Poslali so ga do daljnje odredbe v ulico Tigor. — Polic. oficijal Tiz je zapri znanega tata Josipa Legišo iz Cerovelj kateri je bil že izgnan iz Trsta, ker nikakor ne spoštuje tujega imetka. Pri Legiši našli so 2 prta, dolg nož in komad sveče. — Kmetu Jakobu Bizjaku iz Postojnskega okraja ukradel je na senenem trgu nepoznan tat raz voz povoščeno platno vredno 18 gl. Isto platno prinesel je nepoznan mož v Weissovo gostilno, ulica Giulia hšt. 5, v pohrano. Komisarijat v ulici Scussa je zaplenil ukradeno platno. Kmet Bizjak torej naj pride po svoje platno na komisarijat.

Richterjeve sidro-omarice za gradnjo hišic.

so slej ko prej nedoseženo ter so najpriljubljenejša božična darila otrokom, ki so čez tri leta stari. Tudi cenejše nego vsako drugo darilo, kajti one trpijo mnogo let in jih je moči celo po daljšem času popolniti in povečati. Pristno sidro-omarice s kamenčki reprezentujejo jedino igro, ki je v vseh deželah bila nepristransko pohvala, in katero vsak, ki jo pozna, iz pripravlja dalje priporočati. Kdor se še ni seznanil s tem sredstvom, da se otrok igraje pr juno zabavo, kateri igri skoro ni najti primere, naj se naroči čim hitreje od podpisane firme novo bogato ilustrirani cenik in naj čita v njem natičnjena mnenja, ki so izredno iskrena. Pri kupovanju blagovini naj se izredno zahreva: Richterjeve sidro-omarice s kamenčki za gradnjo hišic (Richter's Baukastenbaukasten) in naj se odločno odkloni vsaka omarica brez tovarniške znamke sidra; kdor to ne stori, dobi lahko posnetek, ki je najj vredn. Zato je vzeti le sloveče prave omarice, ki so dobe za ceno 75, 70, 80 kr. do 5 gl. in vidi in so v zalogi v vseh najljubših trgovinah z igračami. NOVO! Richterjeve strpljivosti igre: Jace Kolombovo, strelod, tešitelj v jezi, preganjalce muh ali tim. Cena igri 35 kr. Pristno samo s sidrom! F. Ad. RICHTER & Cie., I. avstro-ogerska c. in k. priv. tovarna sidro-omarice s kamenčki za grajenje hitic. Dunaj, I. Nibelungengasse 4. Tovarna: XIII. I. (Hitzing.) Rudolfstad (Böh.). Olten, Rotterdam, London E. C., New-York, 17 Warren-St.

Kolodar. Danes (12.): Sinezij, mučenec; Kolumb, spoz. — Jutri (13.): Lucija, devica, muč.; Otilija, dev. — Zadnji krajec. — Solnce izide ob 7. uri 34 min., zatoní ob 4. uri 11 min. — Toplota včeraj: ob 7. uri jutraj 5 stop., ob 2 pop. 8 1/2 stop. C.

Najnovejše vesti.

Dunaj 11. (Poslanska zbornica.) Naučni minister je izročil predlogo, tičečo se uravnave plač profesorjem na šolah za babice, vzdrževalnih od države. Nato so razpravljali nadalje o proračunu. Poslanec vit. Nabergoj, sklicevaje se na besede ministerskega predsednika, je pozival vlado, naj vendar ustreže željam slovenskega in hrvskega prebivalstva v Primorski. Opozarja na nezakonitosti, na katerih trpe Slovenci Trsta in okolice ter predlaga resolucijo za osnutje okrajnega glavarstva za tržaško okolico. Posl. Romančuk se je pritoževal radi zatiranja Malorusov v Galiciji.

Dunaj 11. Danes opoldne so zaprli v dvorni palači nekega 26letnega krojaškega pomočnika. Isti je imel pri sebi bombi podobno kroglo. Isto po so spoznali kot nenavarno teško leseno kroglo. Zaprti je odgovarjal zmedeno na vprašanje, zakaj se je mudil v dvorni palači.

Trgovinske brojavke.			
Budimpešta. Pšenica za jesen	7.14	7.16	
Pšenica za spomlad 1896	6.87	—	do 0.88. Oves za jesen — — — — —
— — — — —	6.17	6.18	Koruzza za oktober — — — — —
— — — — —	4.46	4.48	
Pšenica nova od 75 kil. f.	6.75	—	od 75 kil. f. 6.80 — 6.90.
— — — — —	6.85	—	od 80 kil. f. 6.95 — 7.05.
— — — — —	7.05	—	od 82 kil. for. 7.05 — 7.10.
— — — — —	7.10	—	od 84 kil. for. 7.10 — 7.15.
— — — — —	7.15	—	od 86 kil. for. 7.15 — 7.20.
— — — — —	7.20	—	od 88 kil. for. 7.20 — 7.25.
— — — — —	7.25	—	od 90 kil. for. 7.25 — 7.30.
— — — — —	7.30	—	od 92 kil. for. 7.30 — 7.35.
— — — — —	7.35	—	od 94 kil. for. 7.35 — 7.40.
— — — — —	7.40	—	od 96 kil. for. 7.40 — 7.45.
— — — — —	7.45	—	od 98 kil. for. 7.45 — 7.50.
— — — — —	7.50	—	od 100 kil. for. 7.50 — 7.55.
— — — — —	7.55	—	od 102 kil. for. 7.55 — 7.60.
— — — — —	7.60	—	od 104 kil. for. 7.60 — 7.65.
— — — — —	7.65	—	od 106 kil. for. 7.65 — 7.70.
— — — — —	7.70	—	od 108 kil. for. 7.70 — 7.75.
— — — — —	7.75	—	od 110 kil. for. 7.75 — 7.80.
— — — — —	7.80	—	od 112 kil. for. 7.80 — 7.85.
— — — — —	7.85	—	od 114 kil. for. 7.85 — 7.90.
— — — — —	7.90	—	od 116 kil. for. 7.90 — 7.95.
— — — — —	7.95	—	od 118 kil. for. 7.95 — 8.00.
— — — — —	8.00	—	od 120 kil. for. 8.00 — 8.05.
— — — — —	8.05	—	od 122 kil. for. 8.05 — 8.10.
— — — — —	8.10	—	od 124 kil. for. 8.10 — 8.15.
— — — — —	8.15	—	od 126 kil. for. 8.15 — 8.20.
— — — — —	8.20	—	od 128 kil. for. 8.20 — 8.25.
— — — — —	8.25	—	od 130 kil. for. 8.25 — 8.30.
— — — — —	8.30	—	od 132 kil. for. 8.30 — 8.35.
— — — — —	8.35	—	od 134 kil. for. 8.35 — 8.40.
— — — — —	8.40	—	od 136 kil. for. 8.40 — 8.45.
— — — — —	8.45	—	od 138 kil. for. 8.45 — 8.50.
— — — — —	8.50	—	od 140 kil. for. 8.50 — 8.55.
— — — — —	8.55	—	od 142 kil. for. 8.55 — 8.60.
— — — — —	8.60	—	od 144 kil. for. 8.60 — 8.65.
— — — — —	8.65	—	od 146 kil. for. 8.65 — 8.70.
— — — — —	8.70	—	od 148 kil. for. 8.70 — 8.75.
— — — — —	8.75	—	od 150 kil. for. 8.75 — 8.80.
— — — — —	8.80	—	od 152 kil. for. 8.80 — 8.85.
— — — — —	8.85	—	od 154 kil. for. 8.85 — 8.90.
— — — — —	8.90	—	od 156 kil. for. 8.90 — 8.95.
— — — — —	8.95	—	od 158 kil. for. 8.95 — 9.00.
— — — — —	9.00	—	od 160 kil. for. 9.00 — 9.05.
— — — — —	9.05	—	od 162 kil. for. 9.05 — 9.10.
— — — — —	9.10	—	od 164 kil. for. 9.10 — 9.15.
— — — — —	9.15	—	od 166 kil. for. 9.15 — 9.20.
— — — — —	9.20	—	od 168 kil. for. 9.20 — 9.25.
— — — — —	9.25	—	od 170 kil. for. 9.25 — 9.30.
— — — — —	9.30	—	od 172 kil. for. 9.30 — 9.35.
— — — — —	9.35	—	od 174 kil. for. 9.35 — 9.40.
— — — — —	9.40	—	od 176 kil. for. 9.40 — 9.45.
— — — — —	9.45	—	od 178 kil. for. 9.45 — 9.50.
— — — — —	9.50	—	od 180 kil. for. 9.50 — 9.55.
— — — — —	9.55	—	od 182 kil. for. 9.55 — 9.60.
— — — — —	9.60	—	od 184 kil. for. 9.60 — 9.65.
— — — — —	9.65	—	od 186 kil. for. 9.65 — 9.70.
— — — — —	9.70	—	od 188 kil. for. 9.70 — 9.75.
— — — — —	9.75	—	od 190 kil. for. 9.75 — 9.80.
— — — — —	9.80	—	od 192 kil. for. 9.80 — 9.85.
— — — — —	9.85	—	od 194 kil. for. 9.85 — 9.90.
— — — — —	9.90	—	od 196 kil. for. 9.90 — 9.95.
— — — — —	9.95	—	od 198 kil. for. 9.95 — 10.00.
— — — — —	10.00	—	od 200 kil. for. 10.00 — 10.05.
— — — — —	10.05	—	od 202 kil. for. 10.05 — 10.10.
— — — — —	10.10	—	od 204 kil. for. 10.10 — 10.15.
— — — — —	10.15	—	od 206 kil. for. 10.15 — 10.20.
— — — — —	10.20	—	od 208 kil. for. 10.20 — 10.25.
— — — — —	10.25	—	od 210 kil. for. 10.25 — 10.30.
— — — — —	10.30	—	od 212 kil. for. 10.30 — 10.35.
— — — — —	10.35	—	od 214 kil. for. 10.35 — 10.40.
— — — — —	10.40	—	od 216 kil. for. 10.40 — 10.45.
— — — — —	10.45	—	od 218 kil. for. 10.45 — 10.50.
— — — — —	10.50	—	od 220 kil. for. 10.50 — 10.55.
— — — — —	10.55	—	od 222 kil. for. 10.55 — 10.60.
— — — — —	10.60	—	od 224 kil. for. 10.60 — 10.65.
— — — — —	10.65	—	od 226 kil. for. 10.65 — 10.70.
— — — — —	10.70	—	od 228 kil. for. 10.70 — 10.75.
— — — — —	10.75	—	od 230 kil. for. 10.75 — 10.80.
— — — — —	10.80	—	od 232 kil. for. 10.80 — 10.85.
— — — — —	10.85	—	od 234 kil. for. 10.85 — 10.90.
— — — — —	10.90	—	od 236 kil. for. 10.90 — 10.95.
— — — — —	10.95	—	od 238 kil. for. 10.95 — 11.00.
— — — — —	11.00	—	od 240 kil. for. 11.00 — 11.05.
— — — — —	11.05	—	od 242 kil. for. 11.05 — 11.10.
— — — — —	11.10	—	od 244 kil. for. 11.10 — 11.15.
— — — — —	11.15	—	od 246 kil. for. 11.15 — 11.20.
— — — — —	11.20	—	od 248 kil. for. 11.20 — 11.25.
— — — — —	11.25	—	od 250 kil. for. 11.25 — 11.30.
— — — — —	11.30	—	od 252 kil. for. 11.30 — 11.35.
— — — — —	11.35	—	od 254 kil. for. 11.35 — 11.40.
— — — — —	11.40	—	od 256 kil. for. 11.40 — 11.45.
— — — — —	11.45	—	od 258 kil. for. 11.45 — 11.50.
— — — — —	11.50	—	od 260 kil. for. 11.50 — 11.55.
— — — — —	11.55	—	od 262 kil. for. 11.55 — 11.60.
— — — — —	11.60	—	od 264 kil. for. 11.60 — 11.65.
— — — — —	11.65	—	od 266 kil. for. 11.65 — 11.70.
— — — — —	11.70	—	od 268 kil. for. 11.70 — 11.75.
— — — — —	11.75	—	od 270 kil. for. 11.75 — 11.80.
— — — — —	11.80	—	od 272 kil. for. 11.80 — 11.85.
— — — — —	11.85	—	od 274 kil. for. 11.85 — 11.90.
— — — — —	11.90	—	od 276 kil. for. 11.90 — 11.95.
— — — — —	11.95	—	od 278 kil. for. 11.95 — 12.00.
— — — — —	12.00	—	od 280 kil. for. 12.00 — 12.05.
— — — — —	12.05	—	od 282 kil. for. 12.05 — 12.10.
— — — — —	12.10	—	od 284 kil. for. 12.10 — 12.15.
— — — — —	12.15	—	od 286 kil. for. 12.15 — 12